Den Styrkede Pædagogiske Læreplan

Vandpytten

2020/2021/2022

Ramme for udarbejdelse af
Den Styrkede Pædagogiske Læreplan

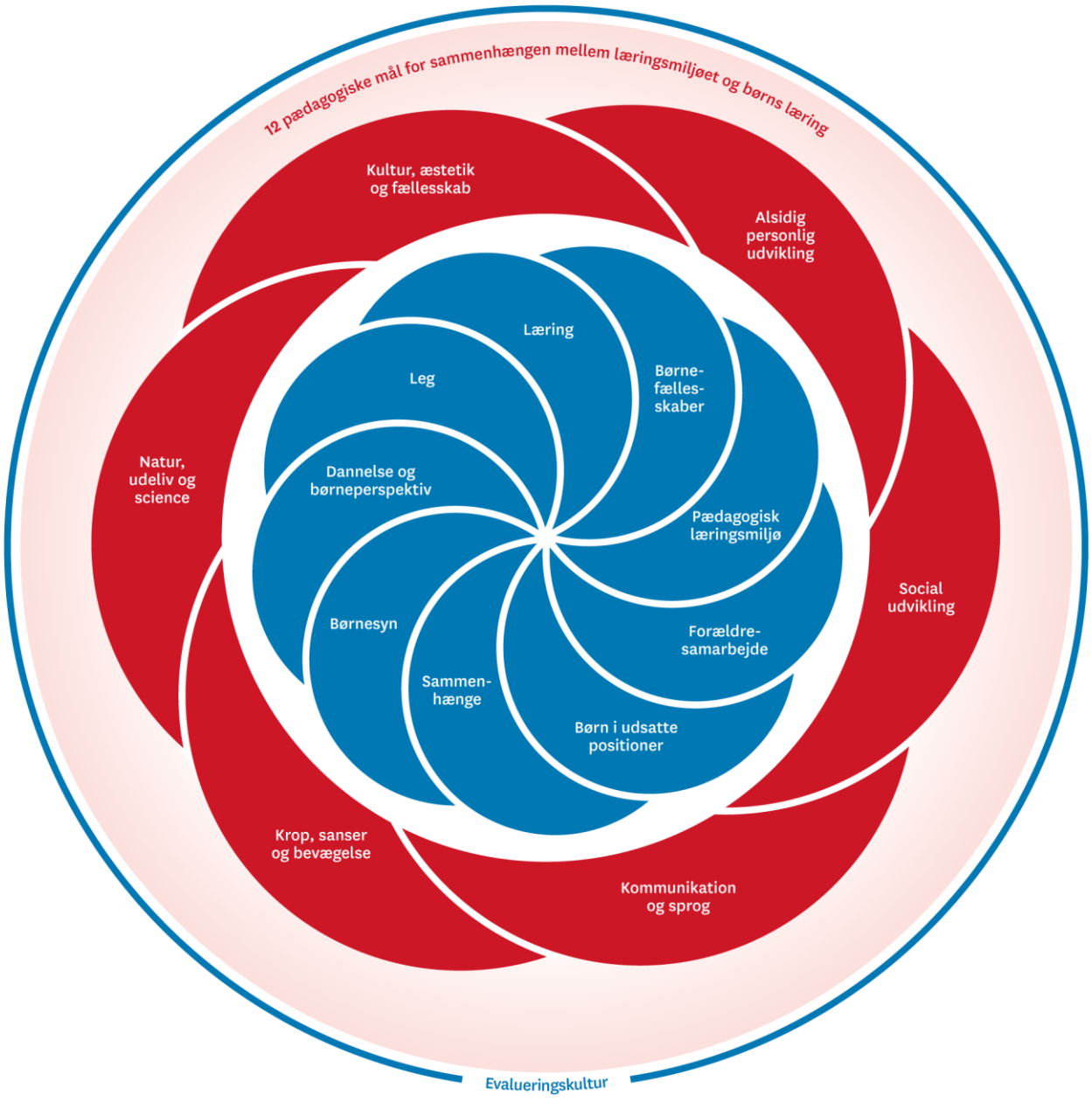

Vandpyttens

Udebørnehave og Udevuggestue

Vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold.

Vandpytten er en del af Udefriskolens "fire i en model". Udefriskolens skolebygninger er nabo til Vandpytten, og vi har et tæt samarbejde - administrativt, pædagogisk og praktisk. Udefriskolen og Vandpytten har fælles ledelse og bestyrelse.

Vandpytten er en børnehave og vuggestue, som ønsker at børnene kommer ud og oplever verden. Vandpytten ønsker at danne en positiv parallel mellem naturen og kulturen gennem nysgerrighed, begejstring og lyst til at lære.

Vi er en udebørnehaven og udevuggestue i Fabjerg, få kilometer øst for Lemvig. Vores hus er rummeligt med både store og små rum, og med en stor og inspirerende legeplads, hvor vi har forskellige husdyr og kæledyr. Udearealerne er under konstant udvikling, for at skabe et godt læringsrum til at lege og fordybe sig i.

Børnene i børnehaven er delt i 2 grupper, Myrer og Mariehøns. Myrerne er fra alderen 2 år og 10 måneder, og de bliver til Mariehøns, når de vurderes klar til nye aldersvarende ”opgaver”. Vuggestuebørnene er sammen i en gruppe. Udefriskolens børnehave- og vuggestuetilbud lægger vægt på, at flest mulige aktiviteter foregår udendørs.

Vandpytten deltager i fælles emner og projekter på skolen. Børnehaven er ligeledes med til morgensamling tre gange om ugen i skolens aula.

De ældste børn i børnehaven starter i spiregruppen efter uge 42, hvor de sammen med en pædagog bruger skolens faciliteter til bl.a. krop, leg og læring. Det tætte samarbejde og de forbundne relationer i hverdagen sikrer børnene en tryg og let overgang til skolen.

Vi vægter læring, omsorg og ansvar for hinanden på tværs af aldersgrupperne. Vi vægter selvværd til dannelse af robuste børn.

Vandpyttens Motto er: ”Jeg kan, jeg vil, og jeg gør det”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene? De fem elementer er: Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Børn anerkendes og respekteres, som de personer de er. De skal opleve at høre til og blive hørt. Børnene bliver inddraget og opmuntret til at være aktive deltagere, der samarbejder med andre og er med i demokratiske beslutningsprocesser. Børnene støttes i at udvikle deres nysgerrighed, og de støttes i, at de er med skabere af sociale og kulturelle fællesskaber i Vandpytten. Børnene vokser, når de oplever tryghed og tillid i deres relationer til både voksne og andre børn. Vi er rummelige og der er plads til alle i fællesskabet. I samværet og legen læres socialkoder, empati og hvad fællesskabet har af betydning for den enkelte og vi tolererer ikke mobning, drilleri og usynlig udskilning.

Børnene i Vandpytten lærer om kulturen i mødet med kulturen, hvor de møder aktive kulturbrugere, som støtter dem i at eksperimentere, øve sig og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle oplevelser. Eks. besøges plejehjem, museer, teater, biblioteket m.m.

Børnene møder skikke og traditioner løbende gennem året eks. fåreklipning, påskefejring, halloweenfejring, besøg i kirken ved højtiderne, børnene besøger hinanden og de voksne i Vandpytten osv. Når der spises, øves der bordskik, hvordan spiser man, taler man med mad i munden, taler man ind over hinanden, hvad vil det sige at lytte, og hvordan kan den enkelte bidrage med noget i samtalen.

Læring sker alle steder og hele dagen. Den voksenstyrede læring sker i forskellige situationer eks. i garderoben, ved bordet, på toilettet, på cyklen og i aktiviteter, hvor det i forvejen er besluttet, hvad der ønskes af læring.

Derudover sker der læring i børnenes samvær med hinanden. Eks. når de skal ud ad døren på samme tid, når de ønsker den samme bil, når de udfordrer deres egne fysiske kompetencer, når de leger familie og købmand eller rollespilslege osv.

De fem elementer kommer bl.a. også til udtryk i teaterforestillinger, slåskultur, hjemmebesøg, plejehjemsbesøg, historiefortælling af skolebørn og personalet, rim og remser, sprogleg, skuespil, teater, musik, i præsentationen af traditioner og skikke, aktive forsamlinger med børneforslag, at børnene får lov til at være medbestemmende (ture, mad og samlinger). Der veksles i dagligdagen mellem voksenstyret aktiviteter og børneskabte aktiviteter.

Børnene har en køkkenhave, hvor de arbejder med jord til bord, de slagter høns og de laver mad. De ved, at maden ikke kommer fra købmanden, fordi de gennem oplevelser med naturen og kulturen oplever med sanserne og i fordybelsen.

Da dagligdagen i børnehave foregår udenfor det meste af tiden, oplever børnene naturen på nært hold. Vuggestuen er med i det omfang de formår. Muligheden for fysisk udfoldelse er mange, da legepladsen, køkkenhaven og skolens område er anlagt som et fordybelsesområde, og da skoven er lige om hjørnet på samme måde som havet, er der ingen grænser for børnenes mulighed for kendskab og fordybelse i livet omkring dem. I de stille stunder er der skabt læringsmiljøer på stuerne og på legepladsen, hvor der er mulighed for fordybelse med få børn og med mange børn, hvis det er det som aktiviteten går ud på. Børnene er delt i tre grupper, hvor der er tid og rum til aldersvarende aktiviteter eller blot fordybelse i en leg, og der tages hensyn til det enkelte barns læringsmål.

Børnene lærer at cykle med det samme, så de kan komme med på de mange cykelture, som vi vægter højt. Her udvider de deres motoriske udfoldelser, robusthed, og styrker deres selvværd og balance.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber Vandpytten hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Personalet i Vandpytten er sammensat af pædagoger og pædagogmedhjælpere. Der arbejdes målrettet på at have kvindelige som mandlige personale.
Der er tilknyttet en kontaktpædagog til hvert barn, som har ansvaret for kommunikation til forældrene.

Vandpyttens inde miljø er indrettet med mange små rum, der indbyder til leg, fordybelse og brug af sanserne. Der er et separat puslerum, så vi uforstyrret kan pusle og have fokus på det enkelte barn. Vi har to garderober, hvor børnene lærer at være selvhjulpne eks. selv tage tøj af og på.

I Vandpytten foregår meget af læring i uderummet. Vi har en god stor legeplads, samt forskellige dyr. Vi benytter vores egen bus hver uge til at køre ud og opleve det, som ikke findes i vores nærmiljø.

Vi arbejder med mindre grupper, som er opdelt således, at grupperne er alderssvarende. Denne opdeling giver mulighed for at skabe trivsel for det enkelte barn både hvad angår sprog, interaktion og kommunikation.

Af faste rutiner har vi i de små grupper tre spisetider om dagen, hvor vi kan snakke om de ting det enkelte barn har oplevet, samt hvad næste aktivitet indebærer.

Vi har et ugentligt stuemøde i de små grupper, hvor vi tilrettelægger hvilke tiltag og temaer, vi fremadrettet vil arbejde med samt en løbende evaluering på de tiltag/temaer, som er igangsat. Der er fokus på det enkelte barns udvikling, samt barnets interaktion i grupperne.

Vi ønsker at danne en kultur, hvor der både lyttes og fortælles børnene imellem og børn og voksne imellem. Der snakkes om alt fra oplevelser, følelser, fantasi og familie til krop, natur og historie.

Vi vægter højt, at vi hver dag har snakket med børnenes forældre. Forældrene er pålagt at kontakte en voksen, når de afleverer og henter deres barn.

Vi har forældremøder, hvor vi sammen med forældrene har en åben dialog om børnehavens hverdag, børnenes trivsel i grupperne samt pædagogiske og praktiske tiltag.
Der er etableret et forældreråd, som kommer med input om alt – eks. handske vask, madordning, hjælp til arrangementer, ideer til nye tiltag m.m.

Samarbejde med forældre om børns læring

Samarbejdet med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Når et barn begynder i Vandpytten afholdes et opstartsmøde med barnets forældre og barnets kontaktpædagog. Der afholdes ligeledes et årligt forældremøde om efteråret, hvor personalet informerer om børnehavens dagligdag, samt hvilke ting vi bestræber os på at lære børnene, og i dette forum er der mulighed for at stille spørgsmål til børnehavens virke.

I hente- og bringe situationer fortæller vi forældrene, hvordan barnets dag har været. I dialogen med forældrene er udgangspunktet barnets trivsel, læring, leg, udvikling og dannelse.

Vi bruger vores forældreintra VIGGO, til at informere forældrene. Forældrene er altid velkomne til at kontakte personalet på VIGGO, hvis de har noget at informere om. F.eks. om noget der er sket derhjemme, som ikke kan fortælles i hente og bringe situationerne, derudover kan de og personalet bede om et møde, hvis man finder det nødvendigt.

3 måneder efter barnet er begyndt, har vi en samtale med forældrene, hvor vi fortæller om barnets trivsel og udvikling i institutionen. Forældre fortæller ligeledes, hvordan de synes det går, og gennem en åben og gensidig dialog finder vi ud af, hvilke tiltag vi evt. skal prøve, og hvad vi kan gøre, så vi er sikre på at barnets udvikling fortsætter i en positiv retning. Forældre kender deres børn bedst, og derfor er det vigtigt med et godt samarbejde.

Børn i udsatte positioner

I Vandpytten skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Børn i udsatte positioner indgår i de tre børnegrupper på lige fod med de andre, dog med særlig opmærksomhed, og der arbejdes med "værktøjet" fra KRAP, og der vurderes nøje, hvor barnets næste udviklingstrin ligger. I forhold til det enkeltes barn problemstilling søges der hjælp hos kommunens PPR eller Børne- og familiecentret, hvor vi kan få en professionel vurdering og hjælp til den enkelte.

Vi arbejder ofte med SMTTE-model idet den sikre os et flow i vores indsats, samt at vi kan se tegn på udvikling. Der skabes et skærpet samarbejde med forældrene, hvilket typisk udmunder i tæt samarbejde med barnets kontaktpædagog. Forældrene med udsatte børn deltager ligeværdigt i de forældrearrangementer, der er i huset.

Børn i udsatte positioner er integreret i de grupper og aktiviteter, som finder sted. I aktiviteterne får barnet de opgaver, der ligger indenfor de rammer, som barnet kan få succes i.

Når det vurderes, at et barn har behov for en-til-en læring f.eks. sprog, sætter vi ressourcer af til opgaven. Det er vigtigt, at de øvrige børn også lærer at integrere børn med særlige behov i gruppen, derfor arbejder vi med at hele gruppen forstår og ved, hvordan de agerer bedst overfor hinanden.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Vandpytten tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

De børn, der vurderes at skulle starte i skolen, bliver samlet i en gruppe kaldet ”Spirergruppen”. Børnene starter samlet på Udefriskolen ved skolestart efter sommerferien.

Fra efterårsferien, samles de en gang i ugen ca. 2 timer. De begynder i børnehavens lokaler, efter jul får de et lokale på skolen.

Børnene lærer dagligdagen på skolen at kende eks. miljøet, stemningen, rutiner, lokalerne og fællessamlingerne. Ved at være en del af skolemiljøet får de en god kontakt til elever og personale på skolen. De lærer, hvor de kan få hjælp i givne situationer som eks.: hvis man har slået sig eller skal på toilet.

Fællesskabet med skolens elever og personale prioriteres højt, så børnene kan føle sig trygge fra første skoledag. Spirergruppen deltager efter efterårsferien i bl.a. gåture, lege og morgensang med de øvrige elever og voksne på skolen.

Børnene får egen mappe og hjælper med at holde styr på egne og fælles ting. Mappen indeholder bl.a. tegninger, bogstaver, tal og former. Der synges og fortælles historier. Der øves i at lytte, række hånden op, koncentrer sig og få/udføre beskeder. Børnene får i timerne viden om, at vi hver især arbejder forskelligt. F.eks. er der nogle, som er hurtig færdige med en opgave, og andre skal bruge længere tid. Børnene skal mærke, at vi er forskellige og udvikler os i forskellige tempi. Dette er med til at give ro og tryghed for det enkelte barn.

Den kommende klasselærer kommer på besøg i Spirergruppen. Mødet med klasselæreren/gruppelæreren skaber tryghed for de kommende skolebørn. Børnene kan gå på sommerferie og vide, hvem de skal møde ved skolestart.

Der er planlagt 2 møder med forældrene: et fyraftensmøde og et forældremøde. Ved det sidste møde er den kommende klasselærer/gruppelærer med.

Der udarbejdes løbende status, så det er muligt at overlevere børnene på bedstevis til de lærere, som modtager børnene fra Spiregruppen.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Vandpytten inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Vi benytter og samarbejder med lokalsamfundet med stor glæde. Når der er højtider eks. fastelavn og jul, besøger vi bostedet "Kærhuset", hvor børnene lærer at omgås og respektere mennesker med andre behov.

Vi besøger de nærliggende landmænd med forskellige dyrehold. Det giver børnene en forståelse for, hvorfor vi avler dyr.

Når der skal handles ind, bruger vi den lokale købmand, hvor børnene er med.

Fabjerg kirke bliver brugt til at få en snak om livet - fra livets begyndelse til døden. Der er stor læring i at gå rundt og respektere freden. Børnene bruger kirkegården til at fortælle om deres egne følelser og tanker om livet.

Ved juletiden går vi til en nærliggende skovejer, som sælger juletræer. Det er en stor dag, hvor alle børnene i fællesskab vælger det rette træ. Der bliver diskuteret meget inden det rette træ bliver valgt, og det kræver et stort samarbejde at få den hjem til Vandpytten.

Vi har et godt samarbejde med de ældre medborgere fra lokalsamfundet, som bidrager med viden og erfaring om f.eks. syning, bagning, syltning og fortællinger om gamle dage.

Vi benytter os af de andre lokale børneinstitutioners faciliteter som f.eks. klatring.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø:
I Vandpytten har vi et stort udeareal og en legeplads med god plads til fysisk udfoldelse, bl.a. et flisebelagt område, hvor der kan spilles bold eller køres på cykel, områder med græs hvor der er balancebomme og plads til at tumle og lege fangeleg, samt en bakke med klatregreb og rutsjebane, som udfordrer og styrker børnenes grovmotorik.

Vi har små områder på legepladsen, der indbyder til fordybende og udforskende leg f.eks. en stor sandkasse, hvor der laves mange kager og graves huller samt køres med biler. På legepladsen findes der et stort legehus, som er opdelt i 2 rum, der flittigt bliver brugt til rollelege, et lille afgrænset område, hvor vi har træheste med rigtige sadler til, som børnene bruger, når de f.eks. leger rideskole. Derudover har vi et værksted, hvor børnene saver og hamre, og derigennem lærer at omgås værktøjet under hensyntagen til børnenes alder og modenhed. Hvis vi skal male, er det også tit i værkstedet det foregår.
I et afgrænset område på legepladsen har vi en "Byggeplads", her er der en vandbane, bildæk, en legebåd, paller og træstubbe m.m., der kan støtte børnenes fantasi, når der eks. bliver bygget huler og gravet grøfter.

Selve Vandpyttens bygning er i to etager. Der er tre indgange, en til Mariehønsenes garderobe og en til Myrernes garderobe, samt en til vuggestuens garderobe. I alle garderober er der både plads til overtøj, men også til at leg og læring.

Børnene må opholde sig i hele huset, men de to børnehavegrupper har deres base i den ene ende af huset med døre, der kan lukkes, og vuggestuen har base i den anden sende. Dette giver muligheder for aktiviteter på tværs af grupperne, men også mulighed for at være sig selv i sin egen gruppe, hvor man så kan lave mere alderssvarende aktiviteter.

For at fremme et bedre børnemiljø har vi opdelt børnehavegrupperne (Myrerne og Mariehønsene) i mindre grupper, når der spises frugt og madpakker. De små grupper i spisesituationerne skaber rum for dialog og fortællinger, det er nemmere at komme til orde og få opmærksomhed i den lille gruppe.

Det psykiske børnemiljø:
Samspillet mellem børn og voksne i Vandpytten er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance. Børnene lærer gennem den frie leg, og gennem de voksenstyrede aktiviteter at respektere hinanden - at der er plads til alle, og at vi skal acceptere hinandens forskelligheder. Børnene bliver guidet og støttet af de voksne ud fra børneperspektivet.
Børnenes indbyrdes samspil er præget af respekt og forståelse for hinandens individuelle behov ud fra børnenes alder og modenhed. Vi tolererer ikke mobning, og er der nogen, som mobber eller bliver mobbet/drillet, bliver der reageret på det fra de voksnes side gennem dialog med børnene. Vi har verdens bedste børnehave og vuggestue, og i verdens bedste børnehave og vuggestue respekterer man hinanden, og man er gode ved hinanden. Vi hjælper hinanden, så alle får en god dag.

Æstetiske børnemiljø:
Der er mange små rum både på loftet og rundt om i huset, hvor børnene kan opholde sig. Det giver dem mulighed for at lege i små grupper, hvor de ikke så let bliver forstyrret, og hvor de kan fordybe sig i en aktivitet eller en leg. I midten af huset har vi et stort rum, som fungerer som morgenmadsrum om morgenen. Om morgenen i morgenmadsrummet er der ro, plads og tid til at de børn, der kommer tidligt og skal have morgenmad. Mens der spises morgenmad, snakkes der stille om alt mellem himmel og jord både mellem den voksne og børnene, men også indbyrdes børnene imellem.

Rummenes indretning er meget forskellige. De indbyder til, at børnene skal bruge deres fantasi og lade sig inspirere af de ting, der er i rummet. På loftet har vi et stort puderum, hvor der både er mulighed for pudekampe men også mulighed for at bygge huler eller blot ligge og slappe af. Puderummet fremmer børnenes lyst til at bevæge sig, men også deres lyst til at eksperimenter og fordybe sig, når de fx bygger huler eller andet af puderne. I den anden ende af loftet har vi et rum, hvor vi har alle dukkerne og køkkentingene placeret. Dette rum bruges ofte til fordybelse fx leg med Barbie, dukker eller til rollelege som far/mor og børn.

I vuggestuen har vi et stort grupperum, hvor der er skydedør, så rummet kan deles i to. Vi lægger vægt på, at der skal være små børnemiljøer, såsom dukkekrog, hoppemadras med stort spejl, bil-område, læsning og fortælling på gulvet eller i sofaen samt kreative aktiviteter ved bordet.
Vuggestuen har en mindre legeplads med egen indgang. Her er der en sandkasse, vuggestuen er så ny at legepladsen endnu ikke er færdig. Vores tanker går på, at lave den så spændende, at den udvikler fantasien, fin- og grovmotorikken og skaber grønne områder. Der er en god isoleret kry-berum til barnevogne. Der er gennemgang til børnehavens legeplads.
Vi har en madordning, hvor vi tilbyder mad hele dagen. Vi vægter at spise i fællesskab, skabe en god madkultur, hvor vi har tallerkner, glas og bestik.

I Myrernes afdeling findes der et stort åbent rum. Der er sat rumdelere op, og de bruges til at lave små afskærmede rum i rummet, hvor børnene kan fordybe sig f.eks. ved at læse bøger eller lege med biler/LEGO. Vi har valgt, at der skal være et stort rum, så man som voksen kan have overblik over hele rummet på én gang, og derved hurtigt kan hjælpe og støtte børnene i deres lege eller trøste dem, hvis der er en, der bliver kede af det. De børn, der er hos Myrerne er al-ders- og udviklingsmæssigt, hvor de skal til at lære at lege med andre, og til det kræves en del støtte og vejledning fra bl.a. de voksne.

I Mariehønsenes afdeling er der et stort fællesrum i midten, med udgang til 2 mindre rum. I det store fællesrum er der mulighed for fordybelse med forskellige aktiviteter, og det giver rig mulig-hed for samarbejde børnene imellem. Dette store rum bliver også brugt i spisesituationerne.
I et af de mindre rum, er der opstillede borde, som benyttes til fordybelsesaktiviteter. Rummet bliver også brugt i spisesituationerne.
I det andet mindre rum er der masser af legetøj eks. biler, aktion mænd, dyr og klodser, her kan børnene fordybe sig og skabe legerelationer på tværs af aldrene.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Vandpytten vil vi, at børnene skal opleve verden på deres niveau. Vi vil, at børnene er værdifulde med skabere af det sociale og kulturelle fællesskab i institutionen. Det pædagogiske læringsmiljø i Vandpytten understøtter børnenes alsidig personlige udvikling:

- Ved at børnene skal være aktiv medskabende af deres egen hverdag, så de får en mulighed for at forfølge, engagere og fordyber sig i det, de er optaget af, og derved lærer at navigere blandt forskellige aktiviteter/tilbud/legemiljøer. Der veksles mellem aktiviteter, der er børneskabte og sat i gang af de voksne.

Eks.: Til formiddagsfrugt snakkes der om dagens forløb f.eks. at i dag skal vi lave mad over bål. Børnene inddrages i, hvad maden skal bestå af, hvad der skal bruges og hvem der gør hvad. Under madlavningen snakkes der blandt andet om, hvor ingredienserne kommer fra.

- Ved at indrette/lave spændende legemiljøer ude og inde, som indbyder børnene til at udfolde, udforske og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, så de derved får tillid til deres egne potentialer.

Eks.: I legen på skibet kan man lege fiskere, der skal fange dagens fisk, at man er på vej på ferie, og færgen sejler til Norge. Børnene bruger og videregiver egne erfaringer til de andre børn.

- Ved at holde aktive samlinger hvor børnene får lov til at komme med forslag til f.eks. hvilken sang, bog eller emne, der skal snakkes/læres om. Herved får børnene medbestemmelse, de oplever at blive hørt, og de oplever at være betydningsfulde, og der kan opstå en fællesskabsfølelse.

- Ved at der i hverdagen indgår læreprocesser, hvor der arbejdes med børnenes egne meninger og engagement.

Eks.: En leg hvor 2 drenge sidder og leger med biler. De har hver deres forestilling om legens indhold. De går i dialog med hinanden og går på kompromis, derved skabes der muligheder, og legen udvikler sig.

Personalet i Vandpytten er lyttende og involverende i børnenes hverdag. Børnene inddrages i hverdagens aktiviteter. Der vises nærvær og forståelse for det enkelte barns udviklingsniveau og alder. Personalet tager hensyn til det enkelte barns perspektiv i aktiviteterne.
Vi tilskynder, at børnene bliver selvhjulpne, og støtter dem f.eks. ved at hjælpe dem med at tage overtøj på. Alle børnenes meninger, eksperimenterende leg og udfoldelse bliver højt respekteret, og alle bliver hørt. Samspillet og tilknytningen mellem børnene og de ansatte og børnene imellem er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed også i situationer, hvor der kræves vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

I Vandpytten er det vigtigt, at børnene anerkendes og respekteres, som de personer de er, og de skal opleve at høre til i fællesskabet. Vi arbejder på, at børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer til både voksne og andre børn i institutionen. Læringsmiljøet er kendetegnet ved rummelighed, og ved at der tages afstand fra mobning, drilleri og usynlig udskilning. Børnene skal inddrages og opmuntres til at være aktive deltagere, der samarbejder med andre børn og deltager i de demokratiske beslutningsprocesser.

Eks.: Et barn har svært ved at trække sin cykel i gruset, og et andet barn opfordres til at hjælpe. Barnet hjælper og bliver anerkendt af andre børn og de voksne.

I Vandpytten afholder vi børnesamling, hvor både børn og voksne deltager. Her er der mulighed for, at børnene kan være medbestemmende med forslag til aktiviteter. Der indgår læreprocesser, hvor der arbejdes med børnenes meninger, og der bliver lyttet til børnenes idéer, som kan indgå i de daglige aktiviteter.

Personalet er med til at skabe og tilrettelægge aktiviteter med fokus på fællesskaber, hvor der er fokus på venskaber og legerelationer. Disse aktiviteter foregår på hver enkelt stue, men også stuerne og grupperne imellem.

Legen vægtes (både den frie leg og de planlagte aktiviteter) rigtigt højt. Gennem legen lærer børn at forhandle, at indgå kompromisser og at løse konflikter, bl.a. fordi en leg bliver til undervejs i processen. Børnene må derfor hele tiden afstemme forventninger, meninger og ideer i legen for at få legen til at fungere. Det er i orden at kunne sige til og fra, og vigtigt at man accepterer hinandens forskelligheder og holdninger både blandt børnene og blandt de voksne.

Eks.: En rolleleg i legehuset udvikles og tilpasses gennem børnenes kommunikation og rollernes fordeling.
Eks.: Vuggestuebørnene har gang i legekøkkenet. De parallel leger, de inspirerer og spejler sig i hinanden.

Personalet i Vandpytten hjælper børnene, så alle bliver inddraget, og personalet øver sammen med børnene at konfliktløse. Konfliktløsningen tager udgangspunkt i børnenes udviklingstrin. Det

giver børnene en indsigt i og en forståelse for egne og andres følelser, både når der ”tabes og vindes”.
Det er vigtigt for hvert eneste barn at kunne sige til og fra i lege og aktiviteter.

Eks.: Vi har valgt at bruge slåskultur, for at synliggøre egne følelser og handlinger. Det skal ses i forhold til, hvordan vi behandler og omgås hinanden med respekt og ligeværdighed.

Kommunikation og sprog

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Det pædagogiske læringsmiljø i Vandpytten bidrager til, at børnene udvikler deres sprog og de lærer at forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Samtidig opnår alle børn erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre deres tanker, behov og idéer, som anvendes i de sociale fællesskaber de indgår i.

Ved de ældste børn:

Eks.: At man i en spisesituation tager en runde omkring bordet, hvor man lærer at række hånden op og vente på, at det bliver ens egen tur til at fortælle eller kommenterer på kammeratens historie/fortælling. Herved lærer børnene både at fortælle og lytte når andre fortæller.

Vi møder barnet der, hvor det er. Vi taler til barnet i øjenhøjde med øjenkontakt, når vi henvender os til børnene, giver beskeder og sætter ord på det, der sker eller er sket. Vi er indlevende og nysgerrige, og vi har fokus på det, børnene er optaget af. De gode samtaler begynder ofte med det, som børnene er optaget af.

I Vandpytten har børnene mulighed for at udvikle deres sprog gennem alle hverdagens aktiviteter.

Eks.: Vi indtænker sproglige læringsmuligheder i alle rutiner og i planlagte spontane aktiviteter, hvor børnene introduceres til nye begreber og udtryksformer. Vi bruger ”gøre sprog” for vores handlinger, vi fortæller, hvad vi gør mens vi gør det, så børnene kan koble ordene sammen med handlingen/tingene (fx jeg tager min støvle på).

Børnene opfordres til sproglig kreativitet og til at udtrykke sig på forskelligvis. Børnene støttes i at udvikle deres nysgerrighed og interesse for tegn, symboler og den skriftsproglige verden, herunder bogstaver og tal.

> Eks.: Ved de daglige samlinger lærer børnene blandt andet det første bogstav i deres navne at stave til det, og lytte efter de rigtige lyde.

Når vi er på ture ud af huset, får vi gode dialoger, om det vi ser og finder samtidig med, at børnene lærer nye ord og begreber.

Omkring 3-årsalderen tilbydes barnet en sprogtest for at synliggøre, om de er alderssvarende i deres sprogudvikling.

I Vandpytten har børnene fri adgang til skriveredskaber, papir og bøger, så børnene bliver introduceret til bøgernes univers samt nysgerrige på skriftsproget. Vi er med i en biblioteksordning hvor vi hver måned får en kasse med nye bøger leveret som børnene har mulighed til at kigge i, stille spørgsmål ud fra, få læst højt og snakke med personalet om det bøgerne indeholder.

Krop, sanser og bevægelse

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Læringsmiljøet giver alle børn, også de børn med begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg. Personalet motiverer børnene til at bevæge sig ved selv at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse. Bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, når personalet understøtter det enkelte barn og hele gruppen i bevægelsesfællesskabet. Personalet følger børnenes idéer, forslag og initiativer til aktiviteter så børnene oplever selv- og medbestemmelse som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Bevægelsesfællesskaber udvikler barnets mestring af kropslige/sanselige indtryk og udtryk, og styrker evne til at aflæse og forstå andre børn- og voksnes kropslige udtryk. Børnene udforsker verden og kroppens muligheder såvel alene, sammen med andre børn og personalet i et inkluderende børnefællesskab og i samspil med de fysiske omgivelser ude og inde.

Det er vigtigt, at børn lever i rammer, som styrker deres fysiske sundhed, herunder forhold som ernæring, hygiejne og aktiv livsstil. Børnene har mulighed for selv, eller sammen med de andre

aktivt at udforske og tilegne sig den fysiske, sociale og kulturelle verden gennem alle deres sanser.

Vi arbejder med kropsbevidsthed for at give børnene kendskab til deres kroppes grundlæggende funktioner, så de støttes i at udvikle forståelse og respekt for sin egen og andres kropslighed. Dette gøres ved, at børnene bruger og forstår ord knyttet til deres krop og bevægelser.

Vi arbejder ofte med jord til bord, hvor børnene får indblik i, hvordan vi sår frø, passer det indtil det vokser op, så vi kan bruge det i maden. Herigennem lærer de om de råvarer, vi bruger til madlavning og får kendskab og viden om kostens betydning.

I de forskellige årstider, snakker vi med børnene om alle de dejlige dufte (lugtesanserne), som der er i børnehaven/have projektet. Vi smager også gerne på tingene (smagssanserne).

Eks.: over madpakken bliver der snakket om dufte og smagsnuancer samt madpakkernes indhold.

Der er gode muligheder for børnenes fysisk udfoldelse, vi sørger for rammerne, så børnene kan udfordre sig fysisk ved at udfordre sig selv i fri leg. Vi skaber spændende læringsrum både ude og inde, der giver tid og rum til fordybelse, og som understøtter børnenes mulighed for fysisk udfoldelse og deres egne initiativer.

Eks.: Alle børn inddrages i hverdagens aktiviteter f.eks., hjælper børnene med at hugge brænde, når vi skal have bål, eller skære grøntsager ud, lave dej, når vi laver mad over bål osv.

På legepladsen er der store træer, som børnene må klatre i, og nogle gange tager vi på Lemvig Ungdomsgård, hvor børnene kommer op i højden og får overskredet deres grænser ved, at klatre på en indendørs klatrevæg med godkendt sikkerhedsudstyr.

Eks.: Alle børn lærer at cykle ret hurtigt. Vi har løbecykler til de mindste, og 2-hjulede cykler til de større. Det er vigtigt, at alle børn lærer at cykle, da vi ofte tager på cykelture rundt i lokalområdet.

Natur, udeliv og science

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Personalet lytter til børnenes undren, spørgsmål og deres begyndende kategoriseringer i forhold til naturen, og forsøger at svare eller hjælpe børnene gennem dialog, så de selv finder svar på deres undren og spørgsmål. Børnene opmuntres til at foretage egne undersøgelser, støttes og guides i at turde øve sig igen og igen, og derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne idéer og evner, selvom børnene møder modgang.

Eks.: I værkstedet, hvor der øves på at saves og hamre - ”Jeg kan, jeg vil og jeg gør det”

Læringsmiljøet tilgodeser, at alle børn får mulighed for at opleve et bredt udsnit af naturen, både i byen og på landet. De oplever årets gang i naturen, årstidernes skift og opbygger viden om dyr, fødekæder, planter og vejret.

Eks.: I huset, skoven, ved stranden og vandløb, hvor de oplever levende organismer som dyr, mikroorganismer og planter.

Vi giver børnene mulighed for at opleve glæde ved at været i naturen og udvikle respekt for natur og miljø. De lærer at værne om, færdes i naturen og at passe på naturen. Børnene oplever naturen som et rum for leg og fantasi, både udfordrende, vilde og stille aktiviteter. På vores ture ud af huset er der både plads til fastlagte og spontane aktiviteter, alt efter omgivelserne og vejret. De lærer at erfare naturen med alle deres sanser og har mulighed for at få forskellige artede erfaringer med natur og naturfænomener, samt mulighed for at opleve naturen som et rum til udforskning og fordybelse.

Vi har åbne og sociale rum f.eks. en bakke, en boldbane, en skolegård osv. der kan bruges til boldspil, cykling og fangelege. Vores legeplads fungerer som et tryg og afgrænsede rum.

Eks.: børnene bruger gynger, rutsjebane, balancebomme, træheste og legehus, der giver plads til sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet samt et godt underlag for vilde, eventyrlige eller farlige lege.

Vi har mange redskaber/ting lavet af naturmaterialer, som giver plads til børnenes fantasi og fortolkning.

Eks.: bruger de pinde som fiskestænger, geværer eller pistoler.

I Vandpytten tilstræbes det at give børn legemuligheder og oplevelser i og med naturen, så de får mulighed for at lære sig selv og naturen at kende. Naturens rum kan udvide børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet på tværs af alder, køn, kultur og interesser.

Kultur, æstetik og fællesskab

Hvordan understøtter Vandpyttens pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vi følger årets skikke og traditioner. Børnene laver julegaver, vi snakker om højtider som påske, jul, fastelavn osv. og om hvorfor vi holder dem.

Eks.: Vi har bedsteforældredag, hvor der bliver klippet, pyntet, sunget og bagt småkager. Vi går luciaoptog for alle på skolen og Kærhuset, og vi besøger kirken, hvor den årlige julegudstjeneste foregår.

Til deres fødselsdage vælger nogle børn at invitere hele børnehaven eller en lille gruppe børn hjem på besøg. Herved ser børnene hinandens hjem og værelser, og de lærer, at der er forskellige regler og måder man opfører sig på alt efter, hvem man besøger. De lærer at være høflige og respektere folks ejendele, hjem og deres personlige grænser. For de børn der ønsker at holde fødselsdag i børnehaven, er der også mulighed for det. Vuggestuen afholder fødselsdage i vuggestuen med faste traditioner.

Det pædagogisk personale er eksperimenterende, aktive, åbne og ser muligheder i forskellige kulturelle udtryksformer. De støtter børnene i at eksperimentere, øve sig i og afprøve sig selv inden for en bred vifte af kunstarter og kulturelle udtryksformer.

Eks.: Når børnene er kreative, maler og konstruerer ting,
og fortæller historien om det de har lavet.

Børnene har adgang til forskellige materialer og redskaber, der både kan bruges til at give en oplevelse, men også til at skabe egne kreationer.

Eks.: Hvis de finder en sten, der ligner et ansigt,
som de maler øjne, mund og næse på.

Børnene har mulighed for at deltage i kulturelle, traditionelle og lokale kunstneriske tilbud.

Eks.: Vi besøger Tante Andante, deltager i Søfestival, hvor der bliver
sunget og danset.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I arbejdet med at udvikle og forandre en solid refleksions- og evalueringskultur kræves åbenhed, nysgerrighed og tillid personalet imellem, da det er vigtigt i arbejdet med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, at kunne styrke hinanden professionelt med kollegial feedback og gensidig læring. Vi skal i arbejdet turde undre os, stille spørgsmål og reflektere over egen praksis. Det pædagogiske læringsmiljø er ikke statisk, men er under konstant forandring, da børnegrupperne ændrer sig og nye voksne kommer til. Det er en løbende proces, hvor vi må vende tilbage, justere og ændre, så det altid er med børnenes læringsmiljøet for øje.

Vi ønsker gennem evaluering og dokumentation at udvikle kvalitet i det pædagogiske læringsmiljø, og dermed skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi arbejder med den nye pædagogiske læreplan på personalemøderne og på de pædagogiskmøder. Derudover er der skabt mulighed for at kunne dele refleksioner, observationer og undren på stuemøderne. På stuemøderne vil det være den primære gruppe, som der tages udgangspunkt i. På p-møderne og på de pædagogiskmøder tages fælles beslutninger om emner og områder, hvor der skal stilles skarpt. Vi skal blive klogere på vores praksis, så vi finder frem til næste skridt mod, så den styrkede pædagogiske læreplan bliver en del af vores praksis.

Vi skal arbejde med tre trin i den evaluerende pædagogiske praksis. (Her benytter vi Evaluerende pædagogisk praksis fra Børne- og undervisningsministeriet). Vi vil i arbejdet med disse tre trin benytte Redskab til selvevaluering (Redskab til selvevaluering fra Børne- og undervisningsministeriet).

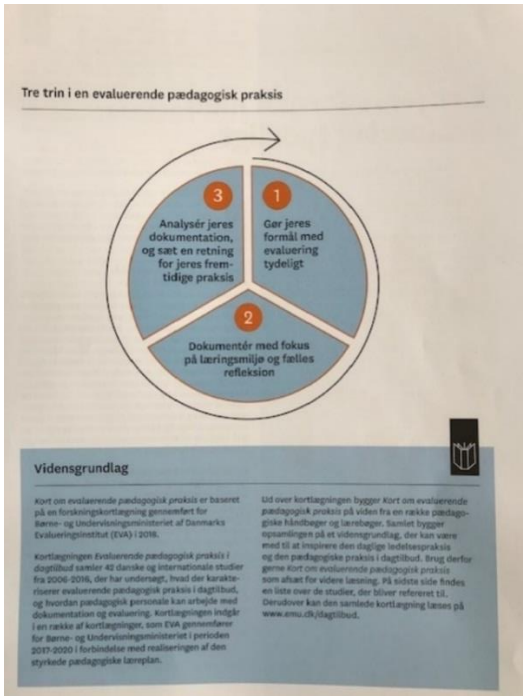

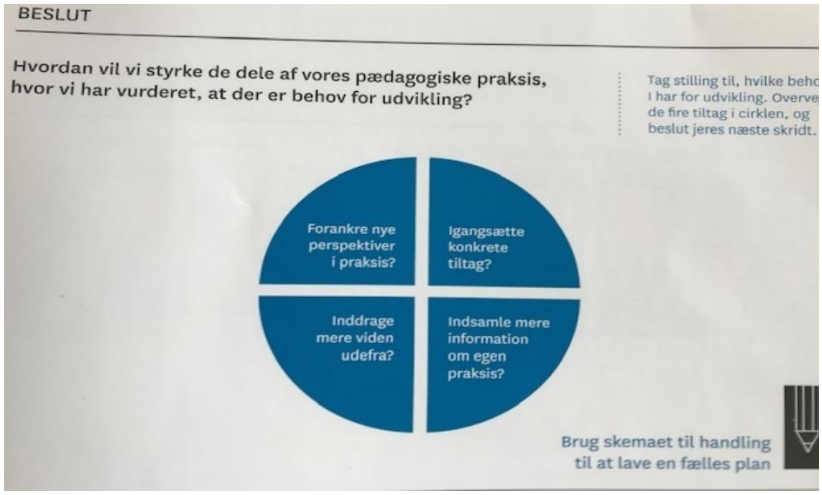

I arbejdet med den evaluerende pædagogiske praksis, skal der være en åben mulighed for, at der alt efter fokusområdet kan benyttes forskellige evalueringsredskaber eks. børneinterviews, foto-dokumentation, tegninger som dokumentation etc.

Dog er det et krav, at der skal inddrages børneperspektiver i dokumentationsprocessen ved hvert fokusområde, og hvis det er et område, hvor forældre er repræsenteret, skal forældreperspektivet ligeledes inddrages.

Fremgangsmåden – her gøres brug af tre trins modellen samt skema til handling
Gøre formålet med evaluering tydelig

- Indhold – hvad vil vi arbejde med, eks. hvad undres vi over? Hvad vil vi gerne opnå?
- Tiltag – hvad vil vi gøre for at nå målet?
- Mulighed for nye perspektiver på den pædagogiske praksis eks. supervision, aktionslæring, besøgslæring og kollegialobservation.

Dokumenter med fokus på læringsmiljø og fælles refleksion

- Tegn – hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?
- Analysere dokumentationen og en retning sættes for fremtidig praksis.
- Fælles analyse af dokumentation
- Beskriv, hvad vi vil gøre anderledes og evaluer løbende nye tiltag
- Opfølgning- hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet?

Den evaluerende pædagogiske praksis kan foregå på en enkelt stue, hvor der er en undren over noget, den kan også foregå som et fælles projekt hen over alle grupper, hvor en undren over noget har et fælles ønske om en forandring. Men uanset hvad selvevalueringen omhandler, vil der være en løbende dialog og refleksion på stuemøderne, som bliver udgangspunkt på personalemøderne eller på de pædagogiskmøder.